



404 Hallinto	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	-102,73	0	0	
menot ulk	116987,9	98456	36481,88	37,1
<b>toimintakate ulk</b>	116885,2	98456	36481,88	37,1
sumupoistot ja satunnaiset	0	0	0	
tulot sis	-318,54	0	0	100,0
menot sis	110966,2	1804	598,56	33,2
<b>toimintakate sis</b>	110647,7	1804	598,56	33,2
<b>toimintakate yhteensä</b>	227532,9	100260	37080,44	37,0

<p><b>Perusopetus</b></p> <p><b>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</b></p> <p>Toiminnassa keskeistä on kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen. Arvot sinnikkyys, kunnioitus ja vastuuntunto ohjaavat toimintaa ja näkyvät arjen teoissa ja tavoitteissa. Kiinnitämme huomiota ryhmäytymiseen, työrauhaan, työskentely- ja vuorovaikutustaitoihin, positiivisen pedagogiikan mukaisen toimintakulttuurin kehittämiseen sekä osallisuuden vahvistamiseen niin oppilaiden kuin henkilökunnankin osalta. Osallisuuden vahvistamisessa keskeistä on henkilöstön osalta tiimityö ja sen mukanaan tuoma jaettu johtajuus. Oppilaiden osalta keskeistä on tiimityö, kummi-, oppilaskunta- sekä tukioppilastoiminta. Opetus- ja kasvatustyötä teemme yhteistyössä oppilaiden, vanhempien, henkilökunnan, muiden opetuksenjärjestäjien ja ulkopuolisten sidosryhmien kanssa.</p>
<p><b>Vastuhenkilö</b></p> <p>Rehtori</p>
<p><b>Tehtävä</b></p> <p>Perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuus laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Sen tulee antaa valmiudet ja kelpoisuus toisen asteen opintoihin ja ohjata oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Perusopetusta kehitetään inklusioperiaatteen mukaisesti. Opetuksen saavutettavuudesta ja esteettömyydestä pidetään huoli. Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä ja yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Nämä opetussuunnitelmassa määritellyt tehtävät ohjaavat meitäkin Rautalammin perusopetuksessa. <i>Lähde: Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014</i></p>
<p><b>Sitovia tavoitteita</b> (strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Taloudellisesti ja toiminnallisesti kestävä perusopetuksen luominen. Vuoden aikana suunnitellaan ja lähdetään toteuttamaan perusopetuksen sopeutusta tilanteeseen, jossa lapsimäärä ja myös opettajamäärä vähenee.</li> <li>2. Henkilöstön jaksamisen tukeminen.</li> <li>3. Jatketaan sitouttavaa kouluyhteistyötä kouluterveyskyselyn tulosten perusteella.</li> </ol>
<p><b>Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiseksi</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vaatii töitä löytää toimintamalleja, jotka tukevat perusopetuksen tavoitteiden täyttämistä, henkilöstön jaksamista, oppimisen iloa ja ovat samalla talouden kannalta tyydyttäviä.</li> <li>2. Riskinä on se, että henkilökunnalla ei ole voimavaroja muutoksen suunnitteluun ja toteuttamiseen, jolloin jaksamista edistävätkään toimenpiteet eivät edisty tarkoituksen mukaisesti.</li> <li>3. Henkilöstön saatavuus on riski kaikille tavoitteille.</li> </ol>
<p><b>Tunnusluvut ja mittarit</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kehitettyjen vaihtoehtojen määrä. Asian eteneminen päätösprosessissa. Ylimenokauden rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen.</li> <li>2. Sairauspoissaolojen määrä ja henkilöstökyselyn tulokset.</li> <li>3. Epäselvien koulupoissaolojen määrä. Kasvatuskeskustelujen määrä.</li> </ol>
<p><b>Toiminnan painopistealueet 2024</b></p> <p>Turvallisen ja hyvinvointia edistävän arjen vahvistaminen ja yhteistyö paikallisiin sidosryhmiin.</p> <p>Toiminnan rakenteiden, resurssien ja pedagogiikan tarkastelu suhteessa laskeviin oppilas- ja tuntiresursseihin.</p>

### Tavoitteiden toteutuminen 1-4

1. Vaihtoehtoja sopeutumiseen on kartoitettu pyöreän pöydän prosessissa ja keskustellen koulu yhteisössä. Tulevan lukuvuoden suunnittelua on lähdetty tekemään taloudellisesti järkevien luokkakokojen pohjalta. Rekrytoinnit toteutetaan tukemaan tätä tavoitetta.

2. Henkilöstön jaksamista on tuettu varmistamalla riittävä työntekijöiden määrä. Työterveyden kanssa tehdyn suunnatun selvityksen tuloksia on käyty läpi henkilöstön kanssa ja etsitty toimivia tapoja kehittää työyhteisön toimintaa kestävässä suuntaan. Työyhteisössä on painotettu henkilöstön kuulemista ja esimiehen läsnäoloa arjessa ja tukena vaikeissa tilanteissa.

3. Koulussa on pyritty sitouttamaan lapset koulunkäyntiin ja puuttumaan ongelmiin matalalla kynnyksellä yhdessä sovitun puuttumismallin avulla. Melko matalalla kynnyksellä järjestettävät moniammattilliset oppilashuoltoryhmät etsivät perheen kanssa ratkaisuja koulunkäynnin ongelmiin ja tukea tilanteessa antaa oppilashuoltohenkilöstö, koulun henkilöstö ja mahdollisesti myös muut toimijat, kuten perhetyö ja sosiaalitoimi sekä etsivä nuorisotyö.

410 Peruskoulutus	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	-183477	-102350	-41865,8	40,9
menot ulk	2988385	2968145	911842	30,7
<b>toimintakate ulk</b>	<b>2804908</b>	<b>2865795</b>	<b>869976,2</b>	<b>30,4</b>
sumupoistot ja satunnaiset	236955,9	223376	74456,72	33,3
tulot sis	-60324	0	0	
menot sis	353698,2	409838	85875,94	21,0
<b>toimintakate sis</b>	<b>293374,3</b>	<b>409838</b>	<b>85875,94</b>	<b>21,0</b>
<b>toimintakate yhteensä</b>	<b>3335238</b>	<b>3499009</b>	<b>1030309</b>	<b>29,4</b>

## 420 Lukio

### Toiminnan kuvaus / palveluajatus

- laadukasta lukiokoulutusta viihtyisissä tiloissa
- tärkeää huolehtia lähialueen vetovoimaisuudesta
- yrittäjämäinen asenne, kestävän kehityksen huomioiminen ja kansainvälisyys näkyvät arjessa ja toiminnassa
- henkilökunnan ja opiskelijoiden hyvinvointi ovat keskeisinä toiminta-ajatuksina
- hyödynnämme paikallisia olosuhteita tehokkaasti ja olemme aktiivinen toimija kunnan vetovoimaisuuden lisäämisessä
- yhteistyö ratsastuskeskuksen kanssa luo pohjaa lukion markkinoinnille ja tarjoaa vakaan opiskelijavirran
- teatteri-ilmaisun ja musiikin keinoin ilmaisemme paikallista osaamista ja otamme kantaa yhteiskunnallisiin ja globaaleihin ilmiöihin

Lukion arvot: vastuullisuus, laadukkuus ja välittäminen.

### Vastuhenkilö

Rehtori

### Tehtävä

Laadukkaan lukiokoulutuksen tarjoaminen osana Rautalammin kunnan koulutoimea

### Sitovia tavoitteita (strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden)

1. Opiskelijamäärä vähintään 110 syksyllä 2024. (kuntastrategia / elinvoima ja hyvinvointi sekä tasapainoinen kuntatalous)
2. Yhteistyön ylläpito ja lisääminen naapurilukioiden kanssa. Vähintään 15 yhteistä opintojaksoa. (kuntastrategia/ tasapainoinen kuntatalous)
3. Uuden hyvinvointikyselyn tuloksien hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa (kuntastrategia / elinvoima ja hyvinvointi)

### Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiseksi

- 1) Oman paikkakunnan oppilaiden lähtö toisiin lukioihin sekä nuorten määrän lasku koko maassa.
- 2) Eri rytmeissä toimivat lukiot (Vesanto-Suonenjoki-Rautalampi). Vaikeuttaa yhteisten opintojaksojen järjestämistä lukujärjestysteknisistä syistä.
- 3) Hyvinvointialueen haasteet tuottaa tarvittavia palveluita.

### Tunnusluvut ja mittarit

Tavoite	Tunnusluku/mittari
Opiskelijamäärä syksyllä 2024	vähintään 110
Yhteisten opintojaksojen määrä (Vesanto, Suonenjoki, Rautalampi)	vähintään 15
Hyvinvointikyselyn tulokset käytäntöön	<ul style="list-style-type: none"><li>• Kysely teetetty opiskelijoilla kahdessa osassa vuoden aikana.</li><li>• Tulokset käsitelty opiskeluhuoltoryhmän, henkilökunnan, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa.</li><li>• Kriittisimmät 3 kehittämiskohdetta valittu.</li></ul>

- Kehittämissuunnitelma laadittu näiden osalta yhdessä opettajien, opiskeluhuoltoryhmän ja opiskelijoiden kanssa.
- Kehittämissuunnitelma viety käytäntöön.

### Toiminnan painopistealueet 2024

Jatkuva ja tehokas opiskelijahankintatyö.  
Oppilaitosyhteistyön kehittäminen ja yläpito muiden lukioden kanssa, mutta erityisesti Vesannon ja Suonenjoen kanssa.  
Opiskelijoiden hyvinvoinnin tehokkaat kartoitusmenetelmät ja niiden tulosten hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä ja suunnittelussa.

### Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Tunnusluku/mittari	Toteutuma
Opiskelijamäärä syksyllä 2024	vähintään 110	Ei toteudu. Oppilasarvio syksystä n. 100
Yhteisten opintojaksojen määrä (Vesanto, Suonenjoki, Rautalampi)	vähintään 15	Ylitetään merkittävästi. Noin 20 yhteistä opintojaksoa toteutumassa.
Hyvinvointikyselyn tulokset käytäntöön	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kysely teetetty opiskelijoilla kahdessa osassa vuoden aikana.</li> <li>• Tulokset käsitelty opiskeluhuoltoryhmän, henkilökunnan, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa.</li> <li>• Kriittisimmät 3 kehittämiskohdetta valittu.</li> <li>• Kehittämissuunnitelma laadittu näiden osalta yhdessä opettajien, opiskeluhuoltoryhmän ja opiskelijoiden kanssa.</li> <li>• Kehittämissuunnitelma viety käytäntöön.</li> </ul>	<p>Kysely teetetty. Tulokset käsitelty opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Käsittely henkilökunnan, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa tulossa. Kriittisimmistä kohteista valittu 1/3. Kehittämissuunnitelma laaditaan kevään aikana ja valitaan 2 kohdetta lisää. Kehittämissuunnitelma käyttöön syksyllä 2024.</p>

420 Lukio	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	-31377,8	-19600	-20384,2	104,0
menot ulk	991063,8	959779	336302,9	35,0
<b>toimintakate ulk</b>	959686	940179	315918,7	
sumupoistot ja satunnaiset	114733,1	114733	38244,36	33,3
tulot sis	-4047,36	0	0	100,0
menot sis	128383,3	146924	28682,2	19,5
<b>toimintakate sis</b>	146924	146924	28682,2	19,5
<b>toimintakate yhteensä</b>	1221343	1201836	382845,2	31,9

<b>440 Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus</b>				
<b>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</b> Sisä-Savon kansalaisopiston tarjonnassa on Rautalammin kunnan alueella monipuolisesti kursseja eri-ikäisille kuntalaisille. Yleisöluennot ovat kaikille avoimia. Kurssisuunnittelua tehdään kuntalaisia osallistaen.  Kuopion konservatorio järjestää taiteen perusopetusta musiikissa. Opetus on pitkäjännitteistä musiikillisten taitojen ja valmiuksien kartuttamista. Oppilaat esiintyvät kunnassa toteutettavissa tilaisuuksissa.				
<b>Vastuhenkilö</b> Sivistys- ja hyvinvointijohtaja				
<b>Tehtävä</b> Hyvinvointia tukevien vapaa-aikapalvelujen monipuolinen tarjoaminen kuntalaisille. Tietojen, taitojen kartuttaminen ja jalostaminen sekä fyysisen kunnon monipuolinen kohottaminen.				
<b>Sitovia tavoitteita</b> (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden) 1. Kurssitarjonta sisältää monipuolisesti ainakin liikuntaa, eri taiteenalojen kursseja, kädentaitoja ja kieliä. (tasapainoinen kuntatalous, elinvoima & hyvinvointi, joustava työ & asuminen; hyvä mielenterveys) 2. Kurssimäärä supistuu enintään 10%, (tasapainoinen kuntatalous, elinvoima & hyvinvointi, joustava työ & asuminen; hyvä mielenterveys) 3. Konservatorion oppilasmäärä on vähintään 7, (tasapainoinen kuntatalous, elinvoima & hyvinvointi, joustava työ & asuminen; hyvä mielenterveys)				
<b>Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle</b> Kunnalla ei ole suoraa edustusta oppilaitosten hallinnossa, ja näkemyksen välittyminen on epäsuoraa. Valtio suunnittelee vapaaseen sivistystyöhön rahoituksen leikkausta. Valtio suunnittelee taiteen perusopetukseen kokonaisuudistusta.				
<b>Tunnusluvut ja mittarit</b>				
VST	TP2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Opetustunnit	2394	2000	2000	2000
€/opetustunti	23,14	27,50	12.65	27,5
Opiskelijoita	445	836	550	550
toteutuneet kurssit		96		90
€/opiskelija	124,49	65,78		100
TPO				
opetustunnit	NA	385		350
€ / opetustunti	NA	46,23		
oppilaita	NA	11+12		10+10
€ / oppilas	NA	1618/774		1100
<b>Toiminnan painopistealueet 2024</b> Hyvinvointinäkökulman vahvistaminen, palvelun saatavuuden varmistaminen ja vahvistaminen.				
<b>Tavoitteiden toteutuminen</b> 1. Kansalaisopiston kurssit ovat toteutuneet suunnitellusti ja monialaisesti lähellä kuntalaisia. 2. Lukuvuoden 2024 – 2025 suunnittelu kansalaisopistossa on käynnissä; kunnan näkemys toiminnan toteuttamisesta on välitetty. 3. Konservatorion kanssa allekirjoitettiin uusi sopimus vuodenvaihteessa hyvinvointilautakunnan päätöksen mukaisesti; oppilasmäärä on toteutumassa tavoitteen				



mukaisesti.

440 VST & TPO	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	0	0	0	
menot ulk	74617,95	64801	47386	73,1
<b>toimintakate ulk</b>	74617,95	64801	47386	73,1
sumupoistot ja satunnaiset	0	0	0	
tulot sis	0	0	0	
menot sis	0	0	0	
<b>toimintakate sis</b>	0	0	0	
<b>toimintakate yhteensä</b>	74617,95	64801	47386	73,1

<b>450 Joukkoliikenne</b>
<b>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</b> Tavoitteena on mahdollistaa haja-asutusalueelta asioiminen kirkonkylälle sekä yhteydet Suonenjoelle ja Kuopioon.
<b>Vastuhenkilö</b> Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
<b>Tehtävä</b> Joustavaa asumista tukevat joukkoliikennepalvelut
<b>Sitovia tavoitteita</b> (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden) 1. Joukkoliikenteen tiedotuksen parantaminen (elinvoima & hyvinvointi, vuorovaikutus & viestintä; kestävä kehitys) 2. Matkaketjuajattelun vahvistaminen (elinvoima & hyvinvointi, joustava työ & asuminen; kestävä kehitys) 3. liikennetarjonnan supistaminen vastaamaan talouden resursseja
<b>Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle</b> Kustannuskehitys on ennakoimatonta.
Tunnusluvut ja mittarit  Matkustajamäärän kehitys, matkaketjujen muodostumisen määrä
<b>Toiminnan painopistealueet 2024</b> Tiedotuksen selkiyttäminen, matkaketjuajattelun vahvistaminen.
<b>Tavoitteiden toteutuminen</b> 1. Tiedotusta varten on koottu yhteysaikataulut Rautalampi – Suomi; aikataulustosta tehtiin myös englanninkielinen versio. Aikataulutiedotusta on tehty sosiaalisen median kanavien kautta. 2. Aikataulutoiveet on välitetty päättäväisesti ELYn suuntaan matkaketjujen luomiseksi. 3. Ostoliikenteen matkustajamäärien pohjalta on ELYlle ehdotettu liikenteen supistuksia.

450 Joukkoliikenne	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	0	0	0	
menot ulk	35536,57	38001	12356,95	32,5
<b>toimintakate ulk</b>	35536,57	38001	12356,95	32,5
sumupoistot ja satunnaiset	0	0	0	
tulot sis	0	0	0	
menot sis	0	0	0	
<b>toimintakate sis</b>	0	0	0	
<b>toimintakate yhteensä</b>	35536,57	38001	12356,95	32,5

## 453 Varhaiskasvatus

### Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on järjestää laadukasta ja pedagogisesti perusteltua hoitoa, kasvatusta ja opetusta kaikille alle kouluikäisille lapsille varhaiskasvatusmuodosta riippumatta. Tähän kuuluu myös yksityinen varhaiskasvatus. Toiminta perustuu varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, jotka on päivitetty toukokuussa 2022 sekä Rautalammin varhaiskasvatussuunnitelmaan..

### Vastuhenkilö

Päiväkodinjohtaja

### Tehtävä

Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tarjoaminen osana Rautalammin kunnan sivistystoimea.

### Sitovia tavoitteita

#### 1. Pedagoginen kehittäminen:

**Painopistealueina pedagogiset käytänteet:** Pitkäkestoisen leikin tukeminen. Pedagogisen dokumentoinnin käytön tehostaminen toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä.

#### **Pedagoginen johtajuus:**

Erityisen tuen käsikirjan laatiminen.

Pedagogisten tiimien ja tiimikäytäntöjen kehittäminen.

Karvin rakeenteellisen arviointityökalun toteuttaminen (Laadunhallinta ja toiminnan systemaattinen arviointi)

Rautalammin kunnan vasun, lasten vasun sekä ryhmävasun toteutuminen ja seuranta.

**Osallisuus:** Lasten osallistuminen toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

#### 2. Hyvinvoinnin edistäminen:

Lasten hyvinvoinnin kehittäminen rakentamalla turvallinen kiintymyssuhde, yhteys lapseen ja perheeseen ja tukemalla kaveri, – tunne ja turvataitoja.

Henkilökunnan yhteiset, säännölliset kokoontumiset joka toinen kuukausi, jolla vahvistetaan ammatillista vuorovaikuttamista.

Tyhy-ryhmän säännölliset kokoontumiset

Mahdollistetaan ammatillisen osaamisen kehittäminen.

Varmistetaan henkilökunnan riittävä resurssointi ja työtaakan säilyminen maltillisena kautta linjan koko varhaiskasvatuksessa.

#### 3. Viestintä ja tiedottaminen/vuorovaikuttaminen:

##### *Sisäinen viestintä:*

Vakan Teams -ryhmän käyttöönotto.

Yhteinen sähköinen kalenteri vakaan.

Päiväkodin johtajan ja varajohtajan välisen viestinnän rakentaminen.

##### *Ulkoinen viestintä:*

Somesuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen.

Tiedottaminen huoltajille, eri verkostoihin, nettisivujen ja tiedotusvälineiden hyödyntäminen.

Kaikkien tahojen vuorovaikuttamisen mahdollistaminen.

### Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle

- Henkilöstön poissaolot, työntekijöiden vaihtuvuus, sijaisten vähäinen saatavuus, hankaluus saada työntekijöitä pienelle paikkakunnalle, työtaakan kuormittavuus.
- Ei sitouduta sovittuihin asioihin, yhteiset palaverit eivät toteudu, omaa ammatillista osaamista ei pääse kehittämään, viestintä ei toteudu.

### Toiminnan painopistealueet 2024

Varhaiskasvatuksen laadullinen kehittäminen, mm. pedagogiikan ja lapsen osallisuuden vahvistaminen sekä erilaisten tuen tarpeiden yksilöllinen huomioiminen ja tuen toteuttaminen.

Hyvinvoinnin lisääminen.

Tiedottamisen kehittäminen.

### Tunnusluvut ja mittarit

<b>Pedagogiikan kehittäminen</b>	Toteutunut	Ei ole toteutunut
1.Lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen ja tavoitteiden toteutuminen	Varhaiskasvatussuunnitelmat on laadittu syksyllä 2023 ja niitä on alettu päivittämään keväällä maaliskuussa 2024 ja jatketaan toukokuussa.	Kevään varhaiskasvatussuunnitelmien ja tavoitteiden toteutumisen arviointi on kesken eri ryhmissä.
2. Erityisen tuen käsikirjan laatiminen	Erityisen tuen käsikirja on valmis	
3.Tiimipalaverit, krt/vko	Silmussa alle 3-vuotiaiden ryhmässä henkilökunnan tiimipalaverit ovat pääasiassa toteutuneet. Silmussa 3-4 vuotiaiden ryhmän henkilökunnan tiimipalaverit ovat toteutuneet. 5-vuotiaiden ryhmän henkilökunnan ja Satakielen henkilökunnan tiimipalaverit eivät ole aina toteutuneet säännöllisesti.	
4.Lasten kokoukset mm. yhteiset sopimukset ja seuranta, lkm/ kk	Alle 3-vuotiaiden lasten mielenkiinnon kohteita on havainnoitu. Silmussa 3-4-vuotiaiden	

	<p>lasten ryhmässä lasten kokouksia on pidetty 2krt/kk, 5-vuotiaiden ryhmässä kokouksia on ollut kerran kolmessa viikossa.</p> <p>Satakielessä lasten kokoukset ovat toteutuneet 1-2krt/kk.</p>	
5.Karvin arvioinnin toteuttaminen		Ei ole vielä toteutunut.
<b>Hyvinvoinnin edistäminen</b>	% tai lukumäärä	% tai lukumäärä
1 Koko varhaiskasvatuksen yhteiset kokoontumiset	Tammikuussa 2024	
2.Työhyvinvointiryhmän kokoontumiset		Ei ole vielä toteutunut.
3 Ammatillisen osaamisen kehittäminen, kouluttautuminen		Koulutusmahdollisuuksia on tarjottu.
<b>Viestintä ja tiedottaminen</b>	Toteutunut	Ei ole toteutunut
<i>Sisäinen viestintä:</i>	Toteutuu.	
1.Vakan yhteinen Teams ryhmä (intra)		
2. Vakan yhteinen sähköinen kalenteri käytössä	Kalenteri on olemassa, pitäisi hyödyntää enemmän ja kouluttaa kaikkia sitä käyttämään.	
<i>Ulkoinen viestintä:</i>	On kokoontunut tammikuussa 2024	
1.Asiakasraadin kokoontuminen krt/ v		
2.Asiakastyytyväisyyskysely ja seuranta		Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan syksyisin.
3.Somesuunnitelman laatiminen	On laadittu.	
<b>Tavoitteiden toteutuminen</b>		

453 Varhaiskasvatus	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	-57748,6	-23000	-12678,3	55,1
menot ulk	1153832	1223016	324271,8	26,5
<b>toimintakate ulk</b>	1096083	1200016	311593,6	26,0
sumupoistot ja satunnaiset	7207,11	6220	2073,28	33,3
tulot sis	-18100,7	0	0	
menot sis	282425,6	322100	102499,1	31,8
<b>toimintakate sis</b>	264325	322100	102499,1	31,8
<b>toimintakate yhteensä</b>	1367616	1528336	416166	27,2

<b>454 Esiopetus (Kirkonkylä ja Kerkonjoensuu)</b>
<b>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</b>
Esiopetuksen tavoitteena on vahvistaa ja tukea jokaisen lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen polkua joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen. Toiminta perustuu esiopetuksen opetussuunnitelmaan 2022 sekä kaksivuotisen esiopetuskokeilun opetussuunnitelmaan 2021.
<b>Vastuhenkilö</b> Päiväkodinjohtaja/ koulunjohtaja (Kerkonjoensuu)
<b>Tehtävä</b> Laadukkaiden esiopetuspalveluiden tarjoaminen osana Rautalammin kunnan sivistystoimea.
<b>Sitovia tavoitteita</b>
<ol style="list-style-type: none"> <li><b>Pedagoginen kehittäminen:</b>  <b>Painopistealueina pedagogiset käytänteet:</b> Painopistealueina pedagogiset käytänteet: Pitkäkestoisen leikin tukeminen. Pedagogisen dokumentoinnin käytön tehostaminen toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä.  <b>Pedagoginen johtajuus:</b>            Erityisen tuen käsikirjan laatiminen.            Pedagogisten tiimien ja tiimikäytäntöjen kehittäminen.            Karvin rakeenteellisen arviointityökalun toteuttaminen (Laadunhallinta ja toiminnan systemaattinen arviointi)            Rautalammin kunnan vasun, lasten vasun sekä ryhmävasun toteutuminen ja seuranta.  <b>Osallisuus:</b> Lasten osallistuminen toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Luontopainotteisen esiopetuksen (Metsäeskari) toteuttaminen         </li> <li><b>Hyvinvoinnin edistäminen:</b>            Lasten hyvinvoinnin kehittäminen rakentamalla turvallinen kiintymyssuhde, yhteys lapseen ja perheeseen ja tukemalla kaveri, – tunne ja turvataitoja. Henkilökunnan yhteiset, säännölliset kokoontumiset joka toinen kuukausi, jolla vahvistetaan ammatillista vuorovaikuttamista.            Tyhy-ryhmän säännölliset kokoontumiset            Mahdollistetaan ammatillisen osaamisen kehittäminen.            Varmistetaan henkilökunnan riittävä resurssointi ja työtaakan säilyminen maltillisena kautta linjan koko varhaiskasvatuksessa.         </li> <li><b>Viestintä ja tiedottaminen/vuorovaikuttaminen:</b> Sisäinen viestintä:            Vakan Teams -ryhmän käyttöönotto.            Yhteinen sähköinen kalenteri vakaan.            Päiväkodin johtajan ja varajohtajan välisen viestinnän rakentaminen.            Ulkoinen viestintä:            Somesuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen.            Tiedottaminen huoltajille, eri verkostoihin, nettisivujen ja tiedotusvälineiden hyödyntäminen.            Kaikkien tahojen vuorovaikuttamisen mahdollistaminen.         </li> </ol>

**Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumislle**

- Henkilöstön poissaolot, työntekijöiden vaihtuvuus, sijaisten vähäinen saatavuus, hankaluus saada työntekijöitä pienelle paikkakunnalle, työtaakan kuormittavuus.
- Ei sitouduta sovittuihin asioihin, yhteiset palaverit eivät toteudu, omaa ammatillista osaamista ei pääse kehittämään, viestintä ei toteudu.

**Toiminnan painopistealueet 2024**

Esiopetuksen laadullinen kehittäminen, mm. pedagogiikan ja lapsen osallisuuden vahvistaminen sekä erilaisten tuen tarpeiden yksilöllinen huomioiminen ja tuen toteuttaminen. Metsäeskarin toteuttaminen.

Hyvinvoinnin lisääminen.

Vuorovaikutuskanavien hyödyntäminen.

**Tunnusluvut ja mittarit**

Pedagogiikan kehittäminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
1.Lasten esiopetussuunnitelmien laatiminen ja tavoitteiden toteutuminen	Lasten esiopetussuunnitelmat on laadittu kaudelle 2023-2024.	Lasten esiopetussuunnitelmien toteutumista arvioidaan toukokuussa.
2.Esiopetuksen oppilashuollon vuosisuunnitelman laadinta ja seuranta	On laadittu vuonna 2023 ja toteutumista seurataan.	
3.Tiimipalaverit, krt/vk	Ovat toteutuneet.	
4.Lasten kokoukset mm. yhteiset sopimukset ja seuranta, lkm/ kk	Ovat toteutuneet kerran kuukaudessa.	
5.Karvin arvioinnin toteuttaminen		Ei ole vielä toteutunut.
Hyvinvoinnin lisääminen	% tai lukumäärä	% tai lukumäärä
1.Koko varhaiskasvatuksen yhteiset kokoontumiset, krt/v	Tammikuussa 2024	
2.Työhyvinvointiryhmän kokoontumiset, krt/v		Ei ole vielä toteutunut
3 Ammatillisen osaamisen kehittäminen, kouluttautuminen		Koulutuksia on tarjottu.
Viestintä ja tiedottaminen	Toteutunut	Ei ole toteutunut
<i>Sisäinen viestintä:</i> 1.Vakan ja esiopetuksen yhteinen Teams ryhmä (intra) käytössä	On toteutunut, käyttöä lisättävä.	
2. Vakan ja esiopetuksen yhteinen sähköinen kalenteri käytössä	On olemassa, pitäisi enemmän hyödyntää ja kouluttaa kaikkia käyttämään.	



<i>Ulkoinen viestintä:</i> 1.Asiakasraadin kokoontuminen krt/ v	On kokoontunut tänä vuonna tammikuussa 2024	
2.Asiakastytyväisyyskysely ja seuranta		Toteutetaan syksyllä.
3.Somesuunnitelman laatiminen	On laadittu.	
<b>Tavoitteiden toteutuminen</b>		

454 Esiopetus	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	-24614,4	0	-1274,31	
menot ulk	136859,9	149662	41765,2	27,9
<b>toimintakate ulk</b>	112245,5	149662	40490,89	27,1
sumupoistot ja satunnaiset	0	0	0	0,0
tulot sis	-2158,02	0	0	0,0
menot sis	37061,25	22488	8790,1	39,1
<b>toimintakate sis</b>	34903,23	22488	8790,1	39,1
<b>toimintakate yhteensä</b>	147148,7	172150	49280,99	28,6

<b>460 Nuorisotoimi</b>					
<b>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</b> Nuoret kohtaava ja tavoitettava nuorisotyö. Nuorisotilaa pidetään avoinna säännöllisesti sekä järjestetään yhteisiä tapahtumia, teemapäiviä sekä retkiä. Nuoret pyritään aktivoimaan nuorisotyön sisällön suunnitteluun ja toteutukseen. Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan poikkihallinnollisesti ja eri sidosryhmiä apuna käyttäen. Erityisnuorisotyössä etsivä nuorisotyöntekijä ja nuorten työpajan ohjaaja on erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukena, sekä mukana ennaltaehkäisevässä nuorisotyössä.					
<b>Vastuuhenkilö</b> Vapaa-aikasihteeri, 70% työajalla  Muu henkilöstö: Etsivä nuorisotyöntekijä, kokoaikatyö Nuorten työpajan ohjaaja, kokoaikatyö Perusnuorisotyöntekijä, koko aikatyö (sis. etsivä, nuorten työpaja, TUVA ja perusnuorisotyö)					
<b>Tehtävä</b> Laadukkaiden nuorisopalvelujen järjestäminen.					
<b>Sitovia tavoitteita</b> 1. Vahvistaa nuorisovaltuuston ja päättäjien kanssa ”nuva kummi” – toimintaa. 2. Nostaa esille aktiivisesti sekä kouluterveyskyselyn tuloksia että toimenpiteitä.					
<b>Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiseksi</b> Taloudelliset haasteet.					
<b>Tunnusluvut ja mittarit</b>					
	<b>TP 2020</b>	<b>TP 2021</b>	<b>TP 2022</b>	<b>TA 2023</b>	<b>TA 2024</b>
Nuorten työpaja asiakkaat / vuosi				10	10
Nuorisotilan kävijät /vuosi	2 116	2 576	2 781	3 000	3 000
Etsivä asiakkaat / vuosi	69	71	60	45	45
<b>Toiminnan painopistealueet 2024</b> Lasten ja nuorten matalan kynnyksen maksuton toiminta.					
<b>Tavoitteiden toteutuminen</b> 1. Nuva-kummitoimintaa pyritään vahvistamaan syksyn 2024 aikana, kun uusi nuorisovaltuusto järjestäytyy. 2. Nuorisotoimi on nostanut aktiivisesti kouluterveyskyselyn tuloksia ja toimenpiteitä esim. sosiaalisessa mediassa, erilaisissa työryhmissä, huoltajien ja nuorten yhteisissä tapahtumissa ja tiedotteissa Wilman kautta.					

Nuoriso-luokkaan sisältyvät myös HYTE-toiminnan tiedot.

460 Nuoriso	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	-73920,3	-68000	-11313,8	16,6
menot ulk	168598,5	182113	47317,34	26,0
<b>toimintakate ulk</b>	94678,15	114113	36003,58	31,6
sumupoistot ja satunnaiset	0	0	0	
tulot sis	-359,46	0	0	
menot sis	18127,3	18017	2065,92	11,5
<b>toimintakate sis</b>	17767,84	18017	2065,92	11,5
<b>toimintakate yhteensä</b>	112446	132130	38069,5	28,8

<b>450 Liikuntatoimi</b>					
<b>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</b> Rautalammin kunnan liikuntatoimen keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden tukeminen. Kunta tarjoaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikunnan toiminnallisesta yhdessä kunnan kanssa huolehtivat aktiiviset liikunta- ja urheiluseurat sekä yritykset. Urheiluseurat ovat kunnan liikuntapalveluiden tärkeä yhteistyökumppani.					
<b>Vastuhenkilö</b> Vapaa-aika sihteeri, 30% työajalla  Muu henkilöstö: Uimahallin lippukassan hoitaja, osa-aikatyö ja tuntityö Uimahallin uinninvalvoja, osa-aikatyö ja tuntityö Liikuntaneuvoja, kokoaikainen					
<b>Tehtävä</b> Laadukkaiden liikuntapalvelujen järjestäminen.					
<b>Sitovia tavoitteita</b> 1. Harrastamisen Suomen Mallin toteutumien 2. Monipuolisten liikuntapaikkojen turvaaminen ja tapahtumien toteutus: liikuntatoimi tukee järjestöavustuksella vuosittain urheiluseuroja liikuntatoiminnan järjestämiseksi					
<b>Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle</b> Taloudelliset haasteet ja energiahinnan nousu.					
<b>Tunnusluvut ja mittarit</b>					
	<b>TP 2020</b>	<b>TP 2021</b>	<b>TP 2022</b>	<b>TA 2023</b>	<b>TA 2024</b>
Uimahallin kävijät/vuosi	4955	5 912	6 122	7 000	7 000
Uimahallin kustannukset/ käynti	18,16	15,21	14,69	12,85	12,85
<b>Toiminnan painopistealueet 2024</b> Lasten ja nuorten matalan kynnyksen maksuton toiminta.					
<b>Tavoitteiden toteutuminen</b> 1. Harrastamisen Suomen malli hanke on toteutunut suunnitelman mukaisesti. 2. Liikuntatoimi tuki järjestöavustuksilla urheiluseuroja suunnitelman mukaisesti.					

470 Liikunta	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	-28058,5	-20000	-6251,27	31,3
menot ulk	158788,7	153977	57884,02	37,6
<b>toimintakate ulk</b>	130730,1	133977	51632,75	38,5
sumupoistot ja satunnaiset	21444,25	20870	6956,72	33,3
tulot sis	-560	0	0	
menot sis	32757,74	29327	3044,88	10,4
<b>toimintakate sis</b>	32197,74	29327	3044,88	10,4
<b>toimintakate yhteensä</b>	184372,1	184174	61634,35	33,5

<b>480 Kirjasto</b>
<b>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</b> 1. <b>Kaikille mahdollisuus lukea</b> - Lukutaito on kansalaistaito. Kirjaston osaajat ja kokoelmat ovat monipuolisen lukemisen ja monilukutaidon edistämistä varten. 2. <b>Tukea aktiiviseen kansalaisuuteen ja hyvinvointiin</b> - Kirjasto opastaa tiedonlähteille ja tukee elinikäistä oppimista. Kirjasto ehkäisee syrjäytymistä 3. <b>Osaamista ja yhteistyötä</b> - Kirjastossa työskentelee osaava ja osaamistaan kehittävä henkilökunta. Kirjasto toimii valtakunnallisessa ja kansainvälisessä kirjastoverkossa. Kirjasto kehittää toimintaansa yhdessä asiakkaiden kanssa. 4. <b>Kaikille avoin tila</b> - Jokainen on tervetullut kirjastoon
<b>Vastuhenkilö</b> Seija Österberg
<b>Tehtävä</b> Tuottaa laadukkaita kirjastopalveluja kaikille kuntalaisille vauvasta vaariin.
<b>Sitovia tavoitteita</b> <b>Elinvoima ja hyvinvointi</b> 1. Nykyistä Aurora -kirjastojärjestelmää ei enää kehitetä, joten Rutakko -kirjastot siirtyvät kevään 2024 aikana Quria -järjestelmään. 2. Rautalammin kirjasto liittyy valtakunnalliseen e-kirjastoon. Kuntien yhteinen e-kirjasto antaa kaikille suomalaisille tasa-arvoisen mahdollisuuden käyttää kirjastojen digitaalisia sisältöjä, asuinkunnasta riippumatta.
<b>Toteuma</b> <b>1-4 kk:</b> 1. Rautalammin kirjasto siirtyy uuteen Quria -järjestelmään 29.5.2024. 2. Valtakunnalliseen e-kirjastoon liitettiin 23.4.2024.
<b>Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiselle</b> Järjestelmän vaihtoon liittyvät riskit.
<b>Tunnusluvut ja mittarit</b> E-aineistojen käyttö tammi-huhtikuu 525 lainaa (sis.e-kirjat, äänikirjat, elokuvat ja lehdet).
<b>Toiminnan painopistealueet 2024</b> Toiminnan painopistealueet on mainittu tavoitteiden yhteydessä.

480 Kirjasto	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	-12344,4	-13180	-5404,74	41,0
menot ulk	257352	235900	100436,2	42,6
<b>toimintakate ulk</b>	<b>245007,6</b>	<b>222720</b>	<b>95031,49</b>	<b>42,7</b>
sumupoistot ja satunnaiset	30795,72	30864	10288,08	33,3
tulot sis	-13290,8	-14872	0	
menot sis	41492,01	39525	3625,16	9,2
<b>toimintakate sis</b>	<b>28201,24</b>	<b>24653</b>	<b>3625,16</b>	<b>14,7</b>
<b>toimintakate yhteensä</b>	<b>304004,6</b>	<b>278237</b>	<b>108944,7</b>	<b>39,2</b>

<b>490 Kulttuuritoimi</b>				
<b>Toiminnan kuvaus / palveluajatus</b> Kulttuuritoimi tuottaa, koordinoi ja kehittää monipuolisesti kulttuuripalveluja eri väestöryhmien saavutettavaksi. Tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin, paikallisen identiteetin vahvistaminen, vuorovaikutuksen sekä Rautalammin vetovoimaisuuden edistäminen.				
<b>Vastuhenkilö</b> Viestintä- ja kulttuurikoordinaattori Tiina Laitinen				
<b>Tehtävä</b> <b>Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019)</b> Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, ja tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee: 1. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä; 2. luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle; 3. edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa.  Kunta voi yllä mainittuja tehtäviä järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.				
<b>Sitovia tavoitteita</b> (Strategia ja hyvinvointisuunnitelma huomioiden) 1. Kulttuurikokemusten järjestäminen ja koordinoiminen eri väestöryhmien saavutettavaksi (laki) 2. Kulttuurialan vaikuttavuuden ja elinvoiman parantaminen Rautalammissa ja Pohjois-Savossa (kuntastrategia) 3. Vuorovaikutteisuuden ja osallistamisen lisääminen (hyvinvointisuunnitelma)				
<b>Keskeiset riskit kyseisten tavoitteiden toteutumiseksi</b> Työajan, tiimin ja toimintarahen riittämättömyys mm. freelancereiden ja taiteilijoiden palkkaamiseen Kolmannen sektorin aktiivisuuden hiipuminen, mikä vaikuttaa suoraan tapahtumien ja kulttuurisisältöjen kustannuksiin, määrään, laatuun ja saavutettavuuteen Viestimisen vaikeus				
<b>Tunnusluvut ja mittarit</b> (Taulukot kuvamuodossa ja taulukon fontti Arial 12 pt, poista suluissa oleva teksti) 1. palautekyselyt 2. kävijämäärät tapahtumissa ja yhdistys-, suunnittelu- ja kuntalaisilloissa 3. tapahtumien ja näyttelyiden määrä				
mittari	TP2021	TA2022	TA2023	TA2024
omien ja kumppaneiden kanssa yhteistyössä järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä	21	12	17	17
taidenäyttelyiden tai vastaavien lukumäärä	9	7	9	9
<b>Toiminnan painopistealueet 2024</b> 1. Kulttuuri kuuluu kaikille, lisää elinvoimaa, hyvinvointia ja työpaikkoja 2. Rautalammin Pestuumarkkinat 2024 kokonaisuuden kehittäminen (elinvoimainen tapahtuma myös tulevaisuudessa) 3. Kulttuuri ei pääty kuntarajalle, yhteistyö ympäristökuntien kanssa				

## Tavoitteiden toteutuminen

1. Kulttuurikokemusten järjestäminen ja koordinoiminen eri väestöryhmien saavutettavaksi (laki)  
Kunnalla on suunniteltu tapahtumia koko vuoden ajaksi. Keväällä painottuvat luennot, kesällä musiikki ja kulttuuritapahtumat ja syksyllä isoimpana pestuumarkkinat ja vanhustenviikko sekä koululaiskonserttikiertue
2. Kulttuurialan vaikuttavuuden ja elinvoiman parantaminen Rautalammilla ja Pohjois-Savossa (kuntastrategia)  
Esiintyjissä ja kulttuuritapahtumatekijöissä on hyvin edustettuna savolaiset ja rautalampilaiset. Yhteistyötä tehdään erityisesti Suonenjoen, mutta myös muiden Pohjois-Savon toimijoiden kanssa erityisesti tämän kehittämisessä (Kulttuuri Itää -hanke. Mukana myös Etelä-Savo ja Pohjois-Karjala)
3. Vuorovaikutteisuuden ja osallistamisen lisääminen (hyvinvointisuunnitelma)  
Rautalammilla on järjestetty useita keskustelu- ja kehittämistilaisuuksia alkuvuoden aikana. On ollut myös xx kysely kunnan toimesta.

### RAUTALAMMIN TAPAHTUMAT1-4/ 2024

Kunta järjestäjänä tai mahdollistajana. Näyttely, Luento, keskusteluilta, teatteri, urheilu, musiikki, runous/ kirjallisuus, muu kulttuuri

Paljon vuorovaikutteisia iltoja

1	8.- 31.1.2024	Kari Kotkan näyttely "kuvia matkan varrelta"	
2	12.- 20.1.2024	Satulateatteri Harry ja Meghan	
3	16.1.2024	16.päivän klubi	
4	21.1.2024	Yleisöluento "Mitä menetimme, kun menetimme Karjalan", tietokirjailija Mikko Porvali	
5	25.1.2024	Kunnan keskustelutilaisuus PeeÄssän uuden kaupan suunnitelmista	
6	1.2.2024	Työllisyyden ja kouluttautumisen ilta, kirjaston kivijalka	
7	2.2.- 29.2.2024	Hannu Karvisen näyttely " Sieluni silmin, mieleni maisemia	
8	9.2.2024	Käpynäkodan avajaiset	
9	9.- 10.2.2024	Alamäkiluistelutapahtuma	
10	11.2.2024	Tarinateatteriesitys Ystävyydestä	
11	16.2.2024	16.päivän klubi	
12	21.2.2024	Luento kolttasaamelaisuudesta, yhteiskuntatieteiden tohtori Lauri Ruotanen, kirjaston kivijalassa	
13	27.2.2024	Yhdistysten ilta	
14	28.2.2024	Kalikkakasa runojuhlat Kalevan päivänä ala- ja yläluokat klo 9 ja klo 11	
15	4.- 28.3.2024	Hannu Karvisen valokuvanäyttely "Hetki kuvassa"	
16	7.3.2024	Revontuliluento kirjaston kivijalka. Michael Passarge	
17	13.3.2024	Salainen teatteri: Rauhan patalaput (nukketeatteria aikuisille) Kirjaston kivijalka	
18	16.3.2024	16.päivän klubi kansankuppila	4
19	19.3.2024	Suunnitellaan yhdessä toiminnallisempia kyliä	
20	11.4.2024	Vuokraajat ja vuokrattavat asuinkohteet koolle	



21	18.4.2024	Koko kylän talkoopäivän suunnittelu	
	20.4.2024	Kevätmarkkinat	
23	22.4.2024	Kulttuurikierros kahvit Etelä-Konneveden kansallispuiston juhlan suunnittelu	
24	23.4.2024	Tarinateatteriesitys "Lupaus luonnolle"	
25	4.- 26.4.2024	Sisä-Savon opiston keväänäyttely, kirjaston kivijalka	

490 Kulttuuritoimi	TP2023	TA2024	TOT 1-4	TOT %
tulot ulk	100,12	0	-309,68	
menot ulk	44842,53	57978	13204,15	22,8
<b>toimintakate ulk</b>	44942,65	57978	12894,47	22,2
sumupoistot ja satunnaiset	0	0	0	
tulot sis	0	0	0	
menot sis	3835,81	3788	1250,6	33,0
<b>toimintakate sis</b>	3835,81	3788	1250,6	33,0
<b>toimintakate yhteensä</b>	48778,46	61766	14145,07	22,9